

**FITXA IDENTIFICATIVA****DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 35296**Nom:** Intervenció logopèdica en els trastorns de la parla**Cicle:** Grau**Crèdits ECTS:** 6**Curs acadèmic:** 2026-27**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
1203 - Grau Logopèdia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	3	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1203 - Grau Logopèdia	Intervenció logopèdica en els trastorns de la parla	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

DIAZ HINAREJOS SOFIA

SANCHEZ DELGADO MARIA PURIFICACION

RESUM

Intervenció en els Trastorns de la parla és una assignatura obligatòria de la titulació de Logopèdia amb una càrrega de 6 ECTS distribuïts en 4,5 de teoria i 1,5 de pràctica. Es tracta d'una matèria enfocada al fet que el / l'estudiant conega les diferents tècniques, instruments i models d'intervenció logopèdics per a la rehabilitació dels diferents trastorns de la parla, atenent tant les dificultats articulatòries com les dificultats de ritme. Així mateix, en esta matèria es proporcionarà a l'estudiant coneixements que li permeten dissenyar un programa d'intervenció logopèdic dirigit a subjectes amb trastorns de la parla. A més, amb esta matèria es pretén que el / l'estudiant adquireisca els coneixements necessaris per a poder dissenyar el procés d'investigació avaluativa dirigit a la valoració de l'eficàcia i eficiència del programa d'intervenció logopèdica.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ****1203 - Grau Logopèdia**

Obligació d'haver superat prèviament l'assignatura

35289 - Trastorns de la parla



ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No hi ha.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1203 - Grau Logopèdia

Conèixer i valorar de forma crítica les tècniques i els instruments d'avaluació i diagnòstic en logopèdia, així com els procediments de la intervenció logopèdica.

Conèixer la intervenció logopèdica en els trastorns fonètics i fonològics; els trastorns de la fluïdesa de la parla; les disàtries; i les disglòssies.

Dissenyar i dur a terme els tractaments logopèdica, tant individuals com col·lectius, i establir objectius i etapes, amb els mètodes, tècniques i recursos més eficaços i adequats, i atenent les diferents etapes evolutives de l'ésser humà, incloent-hi la perspectiva de gènere.

Elaborar i redactar informes d'exploració i diagnòstic, seguiment, finalització i derivació.

Explicar i argumentar el tractament seleccionat.

Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Saber realitzar la intervenció logopèdica en els diferents trastorns de parla.

Treballar en els entorns escolar, assistencial i sanitari formant part de l'equip professional. Assessorar en l'elaboració, execució de polítiques d'atenció i educació sobre temes relacionats amb logopèdia.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Principis bàsics en la intervenció logopèdica



- Fonamentació teòrica de la intervenció logopèdica.
- Principis d'individualització, globalitat, funcionalitat i motivació.
- Fases del procés terapèutic: avaluació, planificació, intervenció i seguiment.
- Rol del logopeda i ètica professional.

2. Components bàsics del programa d'intervenció

- Objectius terapèutics generals i específics.
- Estratègies i tècniques d'intervenció.
- Temporalització, sessions i criteris d'èxit.
- Adaptació a les necessitats del pacient.

3. Programes per a la prevenció i estimulació en trastorns de la parla

- Detecció precoç d'alteracions de la parla.
- Activitats preventives en contextos escolars i familiars.
- Estimulació del desenvolupament fonètic-fonològic.
- Col·laboració interdisciplinària.

4. Programes d'intervenció dirigits a les famílies

- Implicació familiar en el procés terapèutic.
- Formació i orientació a pares/tutors.



- Estratègies per al reforç a casa.
- Comunicació efectiva logopeda-família.

5. Programes d'intervenció per a les dislàlies funcionals: model conductual i fonètic

- Dislàlia funcional: definició i característiques.
- Intervenció des de l'enfocament conductual: reforç, modelatge, modelat.
- Intervenció des del model fonètic: consciència fonològica, discriminació auditiva i articulatòria.
- Exercicis progressius segons el fonema alterat.

6. Recursos i materials per al tractament de dislàlies funcionals

- Tipus de recursos: visuals, auditius, manipulatius i tecnològics.
- Ús de l'espill, fitxes, targetes fonològiques, apps i programari.
- Criteris per a seleccionar recursos eficaços.

7. Selecció i elaboració de material per a la intervenció de dislàlies funcionals

- Adaptació de materials segons l'edat i el tipus de dislàlia.
- Disseny de fitxes, jocs i recursos digitals personalitzats.
- Criteris de qualitat i funcionalitat del material.

8. Programes d'intervenció per a les dislàlies orgàniques



- Dislàlies orgàniques: causes (malformacions, anquiloglòssia, fissura palatina...).
- Enfocaments quirúrgics i ortodòntics complementaris.
- Rehabilitació fonètic-fonològica postquirúrgica.
- Coordinació amb altres professionals de la salut.

9. Recursos i materials per al tractament de les dislàlies orgàniques

- Material adaptat per a alteracions anatòmiques.
- Dispositius protèsics, espills, exercicis de motricitat orofacial.
- Ús de programari de feedback visual i auditiu.

10. Selecció i elaboració de material per a la intervenció de dislàlia orgànica

- Disseny de materials adaptats a limitacions físiques.
- Activitats progressives centrades en articulació i precisió.
- Inclusió de tècniques de motricitat oral i reeducació respiratòria.

11. Programes d'intervenció per a les disfèmies: reflexius i diversius

- Disfèmia (tartamudesa): definició, tipus i característiques.
- Tècniques reflexives: control respiratori, parla lenta, dessensibilització.
- Tècniques diversives: distracció, ús del ritme, cant, reformulació.
- Teràpia individual i grupal.



12. Recursos i materials per al tractament de disfèmies

- Gravacions de veu, metrònoms, espills, aplicacions de ritme.
- Material per a entrenament respiratori i relaxació.
- Jocs lingüístics que reduïsquen la pressió comunicativa.

13. Selecció i elaboració de material per a la intervenció de disfèmies

- Disseny de recursos que reduïsquen l'ansietat i milloren la fluïdesa.
- Material progressiu segons les fases de la disfèmia.
- Activitats motivadores, role-playing, guions conversacionals.

14. Conceptes bàsics sobre avaluació de programes

- Avaluació formativa i sumativa.
- Indicadors d'eficàcia i eficiència.
- Criteris de qualitat en programes logopèdics.
- Metodologies quantitatives i qualitatives.

15. Guió metodològic per a l'avaluació del programa d'intervenció

- Fases del guió: objectius, instruments, cronograma, anàlisi de resultats.
- Tècniques de recollida de dades: observació, entrevistes, registres.



- Valoració de l'impacte terapèutic.

16. Elaboració d'informes logopèdics

- Estructura de l'informe: dades personals, anàlisi, avaluació, diagnòstic, intervenció, seguiment.

- Llenguatge tècnic i comprensible.

- Funció de l'informe en la coordinació amb altres professionals.

- Aspectes legals i ètics en la redacció.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	45,00
Laboratori	15,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	15,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	30,00
Estudi i treball autònom	15,00
Preparació de classes	10,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	10,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

-Classes Presencials: Exposicions orals, Lliçó Magistral participativa, discussió.

-Classes Pràctiques: Resolució d'exercicis i problemes. Estudi de casos.

-Tutories programades individuals i grupals.

-Treball en grup. Aprenentatge cooperatiu. Aprenentatge orientat a projectes. Preparació d'exercicis,



treballs i portafolis.

-Estudi, preparació i realització d'exàmens i avaluació (Proves escrites / Portafoli / Observació).

AVALUACIÓ

La informació per a obtenir la qualificació final de l'assignatura s'obté mitjançant dos procediments bàsics: avaluació final individual (examen final) i avaluació contínua o de progrés (activitats realitzades en classe presencial, informes i/o treballs individuals i de grup, activitats realitzades en classe, assistència a conferències, seminaris o jornades, etc.).

Requisits mínims:

- Superar la prova d'examen.
 - Lliurar els portafolis en temps i forma.
 - Aprovar cadascun dels portafolis.
 - Donades les característiques de la matèria i de la titulació, s'exigirà un alt domini del llenguatge oral i escrit.
- Per a aprovar la primera convocatòria es requereix com a requisit mínim el següent: assolir en l'examen escrit un 50% de la nota màxima i en cada portafoli un 50% de la seua nota màxima. A l'estudiant que haja aprovat els portafolis en primera convocatòria se li mantindrà aquesta nota per a la segona convocatòria. En segona convocatòria, l'examen variarà en funció de la part o parts no superades en primera convocatòria.

Exàmens:

L'examen de l'assignatura atorga un 60% de la qualificació final. Pot integrar desenvolupament de casos pràctics, preguntes de tipus obert i preguntes de resposta múltiple.

Portafolis:

El valor dels portafolis és el 40% de la qualificació final. El valor de cadascun és el següent:

- Portafoli 1: 10%
- Portafoli 2: 15%
- Portafoli 3: 15%

L'assistència a les pràctiques és obligatòria i, per a aprovar l'assignatura, serà necessari assistir com a mínim al 80% de les classes. La no assistència haurà de deure's a raons de força major degudament documentades (condició de salut sobrevinguda, mort d'un familiar fins a tercer grau, citació judicial, examen oficial, acompanyament d'un familiar de primer grau per motius mèdics).

Els continguts i activitats realitzats en les classes presencials es consideraran recuperables mitjançant una prova escrita que es realitzarà en finalitzar la prova final oficial.

Avançament de convocatòria:

Respecte a la possibilitat que l'estudiant sol·licite un avançament de la convocatòria, tal com estableix la normativa vigent, l'avaluació consistirà en la realització obligatòria d'un examen de coneixements teoricopràctics (que suposarà el 85% de la nota final) i d'un informe final (15% de la nota final). L'informe (que comprendrà un treball escrit i la seua exposició oral) versarà sobre el contingut concret de l'assignatura que determine el professorat corresponent.

**Còpia o plagi:**

La còpia o el plagi manifest de qualsevol tasca que forme part de l'avaluació suposarà la impossibilitat de superar l'assignatura, i se sotmetrà seguidament als procediments disciplinaris oportuns.

Cal tindre en compte que, d'acord amb l'article 13.d) de l'Estatut de l'Estudiant Universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure de l'estudiant abstenir-se d'utilitzar o cooperar en procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat.

En horari de tutoria, el professorat podrà requerir entrevistes individuals o en grup per tal de verificar el grau de participació i assoliment dels objectius fixats per a qualsevol tasca desenvolupada. No acceptar aquesta verificació comportarà no superar la tasca o activitat en qüestió.

Davant de pràctiques fraudulentes, es procedirà segons allò determinat pel Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes a la Universitat de València (ACGUV 123/2020): <https://www.uv.es/sgeneral/Protocolos/C83sp.pdf>

La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats conforme al Reglament d'Avaluació i Qualificació de la UV (ACGUV 108/2017) i al Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes (ACGUV 123/2020).

L'ús de tecnologies (inclosa la IA) que no haja sigut prèviament i expressament autoritzat pel professorat per a elaborar materials d'avaluació permetrà que aquests no siguin considerats d'autoria pròpia i seran tractats segons la reglamentació vigent i el Codi de Convivència i Bones Pràctiques de la UV (ACGUV 300/2023, DOGV núm. 9747, de 18.12.2023).

Sistema de qualificació:

La qualificació de l'assignatura quedarà sotmesa al que disposa el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017, de 30 de maig de 2017).

http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_Reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

D'acord amb aquest reglament, la qualificació es concretarà en una escala numèrica de 0 a 10, amb expressió d'un decimal, a la qual s'afegirà una qualificació qualitativa.

BIBLIOGRAFIA**Referencias básicas**

De las Heras, G., & Rodríguez, G. (2015). *Guía de intervención logopédica en las dislalias*. Síntesis.

Fernández-Zúñiga, A. (2005). *Guía de intervención logopédica en tartamudez infantil*. Síntesis.

Gallego Ortega, J. L. (2019). *Nuevo manual de logopedia escolar: Los problemas de comunicación y lenguaje del niño*. Aljibe.

Gallego López, C., & Lázaro López-Villaseñor, M. (Coords.). (2020). *Casos prácticos en logopedia: Trastornos específicos del desarrollo del lenguaje*. Síntesis.

Martín Espino, J. D. (2004). *Logopedia escolar y clínica: Últimos avances en evaluación e intervención*. CEPE.

Monroy Pajares, R. (Coord.). (2020). *Manual práctico de logopedia II: Por la importancia del logopeda*. Psylicom-Fonodil.

Parra Reyes, D., & Agüero Murrieta, R. L. (2019). *Logopedia: Guía de actividades para el tratamiento de la tartamudez*. Psylicom-Fonodil.

VV. AA. (2023). *Guía de intervención logopédica en los trastornos neurocognitivos y del envejecimiento*. Síntesis.

Guitar, B. (2019). *Stuttering: An integrated approach to its nature and treatment* (5th ed.). Wolters Kluwer.

Yaruss, J. S., & Reardon-Reeves, N. A. (2017). *Early childhood stuttering therapy: A practical guide*. Stuttering



Therapy Resources.

Referencias complementarias

- Adrián, J. A., & Caramés, J. M. (2025). *Psicopatología del lenguaje: Fundamentos para la formación en logopedia*. Universidad de Málaga.
- American Speech-Language-Hearing Association (ASHA). (2024). *Practice Portal: Fluency disorders (stuttering, cluttering and fluency)*. <https://www.asha.org/practice-portal/clinical-topics/fluency-disorders/>
- American Speech-Language-Hearing Association (ASHA). (2024). *Evidence maps*. <https://www.asha.org/evidence-maps/>
- Mendizábal, A., et al. (2018). *Guía práctica para la elaboración de informes logopédicos*. Editorial Médica Panamericana.
- Monroy Pajares, R. (Coord.). (2020). *Manual práctico de logopedia: Por la importancia del logopeda*. Psylicom-Fonodil.
- Puyuelo, M. (1997). *Casos clínicos en logopedia: Diagnóstico y tratamiento*. Masson.
- Rodríguez, A. (2003). *Tartamudez: Naturaleza y tratamiento*. Herder.
- Salgado Ruiz, A. (2005). *Manual práctico de tartamudez*. Síntesis.
- Santacreu, J., & Forjan, M. X. (2001). *Tratamiento conductual de la tartamudez*. Promolibro.
- Villegas Lirola, F. (2010). *Manual de logopedia: Evaluación e intervención de las dificultades fonológicas*. Pirámide.